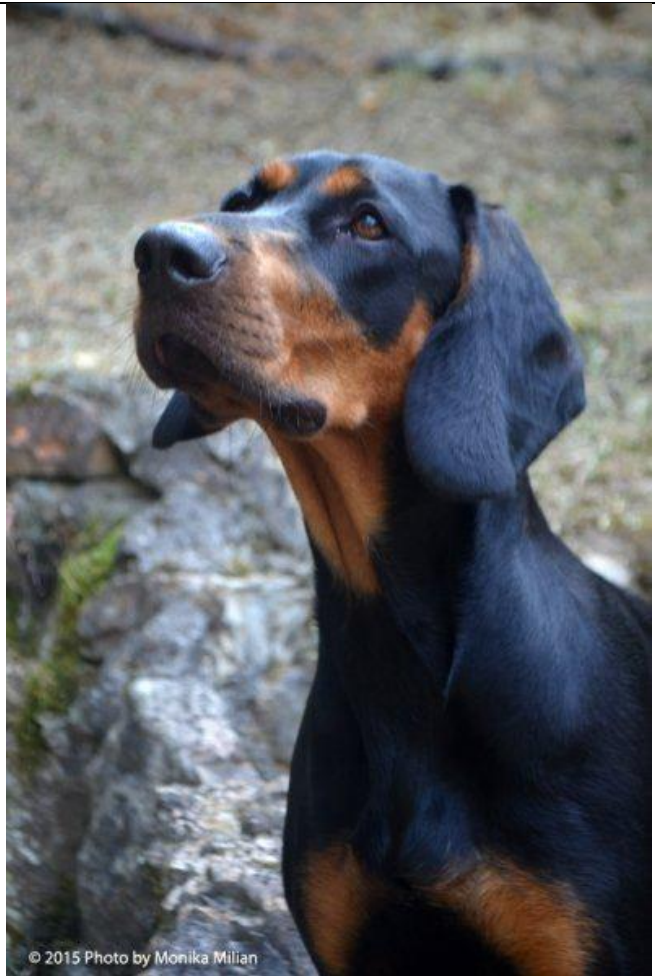

GOŃCZY POLSKI

Svenska Rasklubben
Gonczy Polski

Innehållsförteckning	2
Förord	3
Historik /användningsområde	4
Rasstandard, helhetsintryck	5
Huvud	6
Kropp	8
Framställ	9
Bakställ	10
Rörelser	10
Päls och färg	11
Storlek	11
Fel	12

Vackert huvud och uttryck på ung tik. (Foto M. Milian)

Förord

Domarkompendiet sammanställdes 2023/2024 av Sofie Krigholm för Svenska Rasklubben Gonczy Polski. De polska kommentarerna till standarden har varit underlag för kommentarerna i detta kompendium.

SRGP tillhör specialklubben SSDV, Svenska Specialklubben för Drivande Vildsvinshundar.

Framsidan är i grunden ett fotografi av Jenny Jurnelius, men ett collage av Lena Gonzalez.

Avseende foton finns medgivande om publicering, inkl på SKKs hemsida. Tack till fotograferna J. Jurnelius, A. Garbacz, M. Milian, M. Kapelska, A. Woznica, M. Krigholm

Fotona nedan visar rastypiska exemplar av Gonczy Polski i de tre godkända färgerna.

Svart med tantecken

Brun med tantecken (Foto: M. Kapleska) Röd (Foto: A. Woznica)

Rashistorik

Redan på 1200-talet finns jakt med stövare beskrivet i polsk litteratur. Polen har alltid varit ett land med djupa skogar med mycket storvilt där stövaren var en värdefull hjälp för jägaren.

Jakt med stövare var högt värderat av den polska adeln och bekräftas av 1300-talets historiska annaler. På 1600-talet fanns minst två, väl definierade skilda typer av polska stövare. Det finns detaljerade beskrivningar i 1800-talets jaktlitteratur. År 1819 beskriver Jan Sazytier (Poradnik Musliwych) den polska "bracken" och den polska spårhunden.

År 1821 ger W. Kozlowski i tidskriften Sylwan en beskrivning och visar illustrationer av de båda typerna, den polska bracken (tyngre) och den polska spårhunden (lättare och det man numera kallar för Gonczy Polski). Den mycket detaljerade beskrivningen av Ignacy Bogatynski (1823-1825, Nauka Lowiectwa) skulle kunna användas som den första rastandarden.

Efter första världskriget användes den polska stövaren fortfarande för jakt i Polen i de östra områdena, men särskilt i mycket svår terräng i bergen. I Podkarpacie-området jagade den berömde polske kynologen Jozef Pawusiewicz (1903-1979) med polska spårhundar. Han var engagerad i utvecklingen av denna ras och han skrev den första rasstandard. Tack vare honom blev de första hundarna officiellt registrerade i den polska kennelklubben.

Rasen är en av Polens nationalraser och idag (2023) finns det enligt rasklubben i Polen uppskattningsvis 8000 Gonczy Polski i Polen. Det finns ca 400 i Sverige, dock är många inte registrerade i Svenska Kennelklubben. Det stora flertalet visas aldrig på utställning utan används enbart som jakthundar.

Användningsområde

Jakthund för jakt på vildsvin och hjort.

Lämpar sig utmärkt, med sitt snabba och aktiva jaktsätt, som drivande och ställande hund på vildsvin. Gonczy Polski ska vara orädda och jobba med vildsvinen även i mycket svår terräng såsom vassar och tätningar. Rasen används i hemlandet även vid jakt på kronhjort.

Används ibland även för jakt på räv och hare i bergen i södra Polen, denna jakt är idag mer ovanlig.

I Polen används rasen mestadels för packjakt eller parjakt och i mindre utsträckning individuell jakt.

En GP jobbar aktivt runt vildsvinen. (Foto: J. Jurnelius)

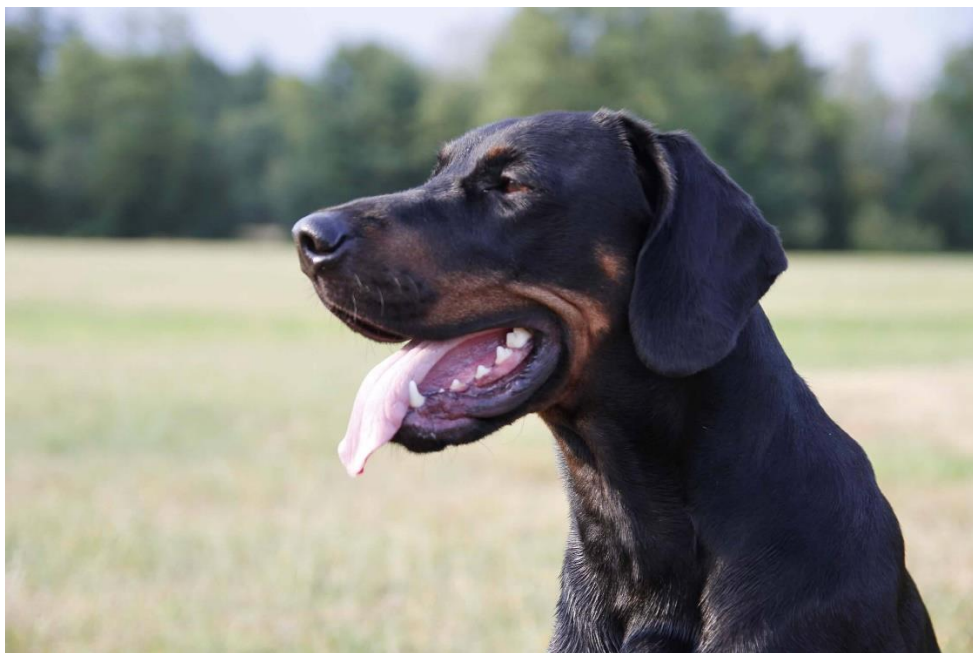
Rasstandard	Kommentarer
FCI-klassifikation Grupp 6, sektion 1:2. Med arbetsprov. Helhetsintryck Rasen skall vara smidig med kompakt byggnad. Benstommen skall vara stark men inte tung. Kroppsbyggnaden indikerar stor rörlighet och en märkbar förmåga att stå emot svåra arbetsvillkor i bergstrakter. Viktiga måttförhållanden Rasen skall vara medelstor. Den skall vara rektangulärt byggd som 9:10. Uppförande/karaktär Gonczy polski skall ha stabil mentalitet och vara vänlig. Den skall vara mycket modig och kan även uppvisa oförskräckthet. Rasen anses intelligent och lättlärd. Den skall inte vara aggressiv, men förhåller sig avvaktande mot främmande. Till dess kvaliteter som jakthund måste läggas att den är en utmärkt vakthund. Under jakten ger den skall med en karakteristisk melodi i olika tonlägen, högre för tikar.	Kompakt men får aldrig se oädel ut. En Gonczy Polski besitter stor snabbhet och rörlighet och ska vara välmusklad. Får aldrig vara överdrivet tung eller överdrivet elegant. Ska var något längre än hög. Tikar får vara något längre än hanar. Viktigt måttförhållande ihop med hundens längd och höjd är benhöjden som ska vara minst 50% av hundens mankhöjd. Kortbenta individer är högst oönskade. Rasen kan vara avvaktande mot främmande men det ska inte förväxlas med blyghet. De får aldrig uppvisa rädsla eller aggressivitet vid normal hantering. En Gonczy Polski ska också lätt acceptera olika omgivningar och inte visa rädsla i nya eller stökiga miljöer. Rasen är läraktig och uppskattar att vara med på andra aktiviteter utöver jakten. De är utmärkta spårhundar och lämpar sig förutom att spåra vilt även för annat nosarbete så som att söka efter saknade personer, sprängämnen och narkotika. Typiskt för rasen är de olika tonlägen skallet har och vid jakt kan man ofta avgöra vilket vilt hunden jagar och hur nära viltet hunden är beroende på skallets tonläge.

Hane av utmärkt helhet. (Foto J. Jurnelius)

Huvud Huvudet skall vara ädelt och i proportion till kroppen. Skallparti Skallen skall vara lika lång som nospartiet och vara något välvd. Nackknölen skall vara markerad men inte framträdande. Stopet skall endast vara något markerat. Ansikte Nostryffel Nostryffeln skall vara svart, brun eller köttfärgad beroende på pälsfärgen. Läppar Läpparna skall vara tjocka, varken hängande eller strama. De skall täcka underkäken väl. Ett svagt veck skall finnas vid mungipan som skall vara väl markerad.	Huvudet ska vara relativt långt, väl utfyllt under ögonen och med en välmarkerad underkäke. Ett för massivt eller tungt huvud är mycket oönskat. Skallen ska vara moderat välvd, aldrig överdrivet men skallen ska ej heller vara flat. Skalle och nosparti ska vara lika långa. Nostryffelns färg ska harmoniera med pälsfärgen. Nostryffeln ska sticka ut något framför överläppen. Stora öppna näsborrar.
---	---

Käkar/tänder Tänderna skall vara kraftiga och vita med incisiverna jämnt placerade i en bågformad rad. Saxbett. Fulltaligt bett är önskvärt. Ögon Ögonen skall vara medelstora och snedställda. Uttrycket skall vara vänligt. Ögonvitan får inte synas. Hundar med pälsfärg som är svart med tanteckning skall ha mörka ögon, de med brun färg och tan får ha ljusare ögon. Ögonkanterna skall sluta väl till ögat. Öron Öronen skall vara hängande, lätta, trekantiga och av medellängd. De skall vara lågt ansatta, i höjd med ögonens horisontella linje och skall vara breda i basen. Öronen skall vara hängande och burna något framåt med den främre kanten närmare kinden än den bakre kanten. Örontippen skall vara väl rundad. Pälsen på öronen skall vara slät och silkesaktig.	Tandbortfall är ovanligt på rasen. Max två saknade tänder bör inte ge ett lägre pris på en i övrigt korrekt individ. Dock ska alla incisiver finnas på plats och vara jämt placerade. Hörntänderna ska ha gott om plats på utsidan av käkarna. Bortfall av M3 ska inte beaktas. Ögonen ska vara mörka men hos bruna och röda hundar får ögonfärgen vara något ljusare så att de harmonierar med pälsfärgen. För stora, runda, djupt liggande eller framträdande ögon är inte önskvärt. Lösa ögonkanter är ett allvarligt fel. Öronen får aldrig vara för lätta så att den främre kanten inte ligger väl an mot kinden. Inte heller får öronen bli tunga och stora så de hänger med veck. Öronen ska vara så långa att de precis täcker mungipan alternativt når strupen under huvudet. Om öronen når till nosen är de alldeles för stora. Öronen ska vara breda i basen och trekantiga men örontippen ska vara välrundad och får inte bli spetsig.
---	---

Maskulint huvud av bra längd. Notera korrekt storlek och form på öronen.

Hals Halsen skall vara medellång, väl musklad, tämligen kraftig och ha oval form. Den skall varken bäras för upprätt eller för lågt. Huden skall vara lös men utan att bilda hakpåse. Kropp Manke Manken skall vara markerad. Rygg Ryggen skall vara rak och väl musklad. Ländparti Ländpartiet skall vara brett, muskulöst och endast aningen välvt. Bröstkorg Bröstkorgen skall vara djup och nå till armbågarna. Förbröstit skall vara måttligt markerat. Revbenen skall vara långa och snedställda. Underlinje och buk Bukken skall vara något uppdragen. Svans Svensen skall vara måttligt tjock och nå till hasen. Den skall vara väl behårad med svag borst. När hunden är i vila skall svensen bäras lågt och i sabelform. I rörelse bärs den något högre än rygglinjen.	Halsen ska bäras medelhögt och vara mjukt ansatt, utan skarpa linjer, in i en välmarkerad manke. Kroppens siluett ska ha mjuka linjer. Korset nämns inte i standarden men ska vara aningen sluttande och tämligen kort, aldrig överbyggt eller för brant. Ryggen ska vara rak och stark. En svag rygg eller karprygg är allvarliga fel. Det aningen välvda ländpartiet kommer av välutvecklad muskulatur. Ryggraden är rak. Bröstkorgen är smalare fram och blir bredare längre bak. På bredaste punkten ska bröstkorgens bredd vara 1/3 av mankhöjden. Bröstkorgen ska ha god rymd. Ett överdrivet förbröst är inget att sträva efter. Rörligheten och möjligheten att snabbt parera till exempel ett utfall från vildsvin minskar vid för framträdande förbröst och tunga, för breda och djupa bröstkorgar. En grund, för smal eller för kort bröstkorg är också oönskat. Svensen får aldrig bäras in mellan benen, rakt upp eller böjd in över ryggen. Svensen ska ha en mjuk ansättning och i rörelse vara en elegant förlängning på överlinjen, endast svagt böjd uppåt. Om svensen bärs i rätt form strax under överlinjen i rörelse är detta också korrekt.
---	---

Framställ

Helhet

Frambenen skall framifrån sett vara lodräta. Avståndet mellan armbåge och mark skall motsvara halva mankhöjden.

Skulderbalad

Skulderbladen skall vara långa och snedställda.

Överarm

Överarmens vinkel mot skuldran skall inte vara för öppen.

Armbåge

Armbågarna skall varken vara inåt- eller utåtvridna.

Underarm

Frambenen skall vara raka, torra och ovala.

Mellanhand

Mellanhänderna skall vara torra, elastiska och från sidan sett slutta något.

Framtassar

Framtassarna skall vara knutna och något ovala. Tårna skall vara något välvda. Klorna skall vara mörka och harmoniera med pälsfärgen. Trampdynorna skall vara starka.

Ett viktigt måttförhållande är att avståndet mellan armbåge och mark ska motsvara (minst) halva mankhöjden.

Benen ska alltid vara raka.

Tassar och mellanhänder ska vara funktionsdugliga för en jakthund. Kraftiga trampdynor och en stark men sviktande mellanhand.

Platta och spretande tassar är ett allvarligt fel.

Ett vanligt fel i rasen är utåtvridna tassar. Klorna på en röd hund kan vara ljusa eller opigmenterade.

Bakställ Helhet Bakbenen skall vara lodräta bakifrån sett. Lår Låren skall vara breda och muskulösa. Underben Underbenen skall vara muskulösa. Mellanfot Mellanfötterna skall vara korta, utan sporrar. Baktassar Baktassarna skall vara knutna och något ovala. Tårna skall vara något välvda. Klorna skall vara mörka och harmoniera med pälsfärgen. Trampdynorna skall vara starka. <i>Borttagning av sporrar utan veterinärmedicinska skäl är förbjuden i Sverige.</i> Rörelser Rörelserna skall vara lätta och energiska, flytande och harmoniska. Steget skall vara långt och fritt, särskilt i trav. Både i skritt och trav skall rygglinjen förbli rak och jämn. Benen skall vara parallella i rörelse.	Bakstället ska vara starkt och välvinklat med en välmarkerad låg has som står något "bakom hunden". För långa och smala underben är felaktigt. Kohasighet och "sickle hock" är allvarliga fel. Se framtassar Effektiva och fria rörelser. Steget ska tas ut väl fram och bak oavsett travets hastighet, får dock inte bli överdrivet med ett "kickande" baksteg. Felaktigt med ett kort steg. Rygglinjen skall varken slutta eller vara bakhög i rörelse. Båda förekommer.
---	---

Utmärkta rörelser. (Foto: J. Jurnelius)

Päls Pälsstruktur Pälsen skall vara hård på kroppen och ligga tätt intill huden. Underullen skall vara riklig, rikligare på vintern än på sommaren. Pälsen på huvud och öron skall vara kort och mjuk. Färg Svart med tanteckning: tanteckningen skall vara väl avgränsad från det svarta. Tanfärgen förekommer i olika nyanser. Färgen skall vara mycket intensiv. Brun med tanteckning. Röd med svart, brun eller köttfärgad nostryffel. Den röda pälsen kan även ha något svärtade hårspetsar, s.k. charbonné. Placering av tantecken: över ögonen, på nospartiet, på framsidan av halsen, i bringan, på nederdelen av benen, bakom och på insidan av låren, runt anus och på undersidan av svansen. Smärre vita markeringar på tår och bringa är tillåtet. Storlek Mankhöjd Hanhund: 55–59 cm Tik: 50–55 cm	Huden ska vara relativt stram över hela kroppen, på framsidan av halsen får den vara något lösare utan att bilda hakpåse. Pälsen ligger ordentligt an till huden och ska täcka hela kroppen. Pälsen ska vara blank, hård och ha underull. Ibland förekommer vågig päls på ryggen, om pälsen också är för lång är det oönskat. Grov och matt päls är inte korrekt. Tanteckningen föredras i en intensiv roströd färg. Även mer fawnfärgade tecken förekommer. Tanfärgen kan vara mer eller mindre väl avgränsad från huvudfärgen men de tydligt avgränsade tantecknen föredras. Tanprickarna över ögonen är raskaraktäristiska för ett korrekt nobelt uttryck. Avsaknad av dessa är ett fel. Tantecken förekommer också på insidan av öronen. Överdriven tanteckning, där ibland hela huvudet inklusive öronen samt hela benen är tanfärgade, förekommer men är oönskat. För lite eller sotig tanteckning är vanligt och accepteras i viss mån av uppfödare i Polen men är inte önskvärt. Rasen har ett relativt stort intervall för höjd och det stora flertalet bör kunna hålla sig inom angivna mått för mankhöjd. Då rasen framförallt har problem med för låga och kortbenta hundar men också i viss utsträckning med för stora och grova alternativt för höga och eleganta hundar så har rasklubben begärt obligatorisk mätning på rasen och det kommer pågå 2024-2025. Det är aldrig fel att mäta en Gonczy Polski. Viktigast är dock alltid att proportionerna är korrekta.
--	--

Fel Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete. • För högbent. • För lång eller för kort kropp. • För lätt benstomme. • Ljusa ögon, runda ögon. • Tångbett. • Tanteckning som inte är tillräckligt avgränsad från det svarta. • För utbredd tanteckning. Diskvalificerande fel • Aggressiv eller extremt skygg. • Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter. • Under- eller överbett. Nota bene Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel. Testiklar Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.	I polska kommentarerna till standarden nämner man att kortbenta individer är ett allvarligt fel. Detta bör vi se upp med. Man trycker också på att könsprägelns är viktig och att hanar är mer kraftfulla än tikar. Ett tikhuvud som är grovt och maskulint är ett allvarligt fel. Man trycker också på att alltför tunga hundar med grova benstommar är högst oönskat. Balans och proportioner är alltid viktigast när man bedömer en Gonczy Polski.
---	---

Tik med utmärkta proportioner, vacker päls och tanteckning.

Typiska individer med könsprägel och fullt godkända färger. (Foto: M. Milian)

Typiska individer med bra könsprägel. (Foto: M. Milian)

